

Notranjec

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Izhaja vsako soboto
in velja po pošti za celo
leto 4 K, za pol leta 2 K.
Posamezne številke po 10 v.
Na naročbe brez denarja se
ne oziramo. Uredništvo in
upravnništvo je v Ljubljani
Breg štev. 12.

Inserati
se računajo za celo stran
36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za
 $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani
9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri
večkratni objavi primeren
popust. Mala naznanila po
20 vin. od petit-vrstice.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Iz programa kmetske stranke.

Na tem mestu in v gospodarskem delu našega lista smo že večkrat razpravljali o raznih točkah podrobnega gospodarskega kmetskega programa. Težišče programa kmetske stranke ima gotovo ležati v gospodarskih zahtevah. Za vsako gospodarsko težnjo pa je treba gotovih predpogojev v izobrazbi in značaju tistih, katerim so gospodarske reforme namenjene. Kdor hoče biti n. pr. dober zadružnik, se mora o nalogah svoje zadruge precej poučiti, vestno mora paziti na poslovanje zadruge, redno mora izvrševati svojo nalogo. Kdor hoče na svojem posestvu dobro gospodariti, mora samostojno premisliti, kako bi bilo najboljši. Kaj bi rekli o gospodarju, ki bi kakor opica posnemal, ki bi se v svojem delu zanašal le na drugih mnenje in svet, sam pa ne bi imel nobenega mnenja in prepričanja o kakovosti svojega gospodarjenja? Kaj je vreden gospodar, ki bi si na slepo dal predpisati, kako naj kupi in proda? V najnavadnejših naših razmerah je treba imeti neko samostojno prepričanje, da je naše delo pravo. Tudi se samo tak človek, ki samostojno sodi, na koristen način uči; kedar čuje kaj novega, sam presodi na podlagi dosedanje izkušnje svoje in po svoji pameti, dokler se ne prepriča, kaj je prav. Vzemimo zopet primer iz zadružniškega gibanja. Ideja je prišla k nam iz Nemčije. Klerikalci so se poprijeli konsumnega zadružništva, ker so na ta način mislili uničiti političnega nasprotnika-trgovca. Ker jim je duševno odvisni kmet verjel, da bo druga šla, je vstopil vanjo. Sam ni premislil, presodil in precenil, ni bil prepričan, le verjel je, kakor verjame otrok babičinim pravljicam. Če bi bil kmet samostojno premislil in se poučil o konsumnem zadružništvu, bi vsprico njegovega zdravega razuma ne prišlo do neštetihi prežalostnih polomov, ker bi niti do ustanovitve v naših razmerah nevzdržnih konsumnih

zadruge ne bilo prišlo. Kjer se dela le na slepo vero v duhovniško zapoved, ni napredek mogoč. Še bolj pa moramo obsoditi, če kmet ne le prikimuje, ker se še ne izpozna, ampak če dela po volji duhovniškega pri-ganjača celo tedaj, ko ve, da bi drugače bilo bolje. V vsaki vasi n. pr. vejo precej dobro, kateri možak bi občino najboljši vodil, kateri bi najbolje zastopal kmetski interes v tem ali onem javnem zastopu, — pride pa duhovnik in po naročilu od zgoraj prisili z raznimi sredstvi kmeta, da izbira, kakor je predpisal duhovnik, ki o vsem gospodarstvu niti pojma nima in ki so ga vedli le politični, strankarski nagibi. To je najhujša duševna odvisnost, ki nese zlo v deželo. In ko jo klerikalni kimovec zavozi, se niti odgovornega ne čuti, saj je delal le po ukazu. To pa vsak ve, da je čut odgovornosti za svoje delovanje prvi pogoj za napredek. Zato zahteva kmetski program s tako silo, da se otresimo duševnega jerobstva! Kmet, ki pred meščanom, uradnikom in duhovnom stoji z upognjenim hrbtom in prikimuje, ne bo napredoval. Ne rečemo, da ima samostojno misleči kmet vedno prav, a zmožen je opaziti sam svojo napako in napredovati, ker sam dela in je sam odgovoren; zato pa tudi sam kliče po izobrazbi.

Kmetska stranka mora dobro uvideti dalekosežni pomen stremljenja po duševni neodvisnosti slovenskega kmeta. Zato pa je ne plaši, če jo klerikalci zaničujejo in če list klerikalne stranke „Domoljub“ v zadnji številki vse tiste kmete, ki se ne pokorujejo slepo duhovniškim ukazom psuje, da so „neodvisni butci“. Nas le še utrjuje, če vidimo, da je surovost edino sredstvo, s katerim upajo klerikalci, da uničujejo gibanje za samostojno kmetsko stranko.

Politične vesti.

„Neodvisni buteljni!“ Tako nazivlja „Domoljub“ vse one kmete, ki ne trobijo v klerikalni rog.

Tu se je spet pokazala tista strastna vladohlepnost in preširnost klerikalcev. Kdor ni z njimi, ta je „butelj“. Lahko bi vrnilo milo za drago, vendar radi prepuščamo surovost duhovščini in njenim pristašem. „Domoljubu“ ni prav delovanje poslanca Frana Arkota in našega lista. Nam menda ni potreba in vnovič povdarjati, da naš list služi le kmetским interesom in da je v vsakem oziru popolnoma prost in neodvisen od sedanjih političnih strank. Kar pa se poslanca Frana Arkota tiče, je njegovo delovanje za Notranjsko tako obče znano, da se „Domoljub“ in Šušteršič trudita zastonj mu izpodnesti zaupanje. Neovržna resnica je — in celo „Slovenec“ je temu hočeš-nočeš moral pritrditi — da je posl. Fran Arko najizrazitejši zagovornik kmetских interesov v deželnem zboru. Najbolj klerikalce boli, da je nastopil proti nemško-klerikalni volilni reformi. O njej pa smo opetovano dokazali, da ne odgovarja niti interesom meščanov niti kmetov. — Mimogrede še enkrat ponovimo vprašanje in zahtevo na poslanca kmetских občin notranjskih dr. Kreka, naj pojasni, zakaj da je v Ljubljani ustanavljal bolj meščansko stranko, kakor je ona, ki sedaj v Ljubljani vlada.

Volitve na Štajerskem. Posl. Ploj in Robič se bojita za mandate, bojita se klerikalnega časopisa „Slov. Gospodar“, zato sta se zavzela zato, da je urednik tega časopisa dr. Korošec postal kandidat za peto kurijo na Slov. Štajerskem. Ta mož je pravi rimski kle-

rikalec. Zato ni nič čudnega, če so mnogi slovenski volilci proti tej kandidaturi. Seveda je sedaj, ko nas niti en teden ne loči od volitve, postavljati protikandidate, malo uspešno. Tudi nemškutarji so se zgenili. Nemškutarji na Štajerskem in Koroškem pri ljudeh največ opravijo s tem, da trde, da je „slovensko“ in „klerikalno“ prav vse eno. Zato se mnogo trdnih in spoštovanih kmetov odvrča od Slovenstva, ker se tu preveč štuli klerikalizem v ospredje. Če bodo štajerski Slovenci hoteli, da se rešijo nemškutarskega navala, se bodo morali odpovedati klerikalizmu. Koroščeva kandidatura je voda na nemškutarski mlin.

Naš državni zbor pravzaprav nič ne dela. Kompromisna pogajanja zaradi volilne reforme ne gredo več naprej, ker Nemci preveč zahtevajo. Zbornica sama bo sedaj razpravljala o novem zakonu za vojaške takse, s katerim se bodo visoko povišale takse onih, ki niso služili pri vojaki. Potem pride na vrsto obrtni zakon, nato zakon o poddržavljenju severne železnice. Začetkom junija se izvolijo delegacije.

Ogrski državni zbor je otvoril cesar v torek s prestolnim nagovorom, v katerem je med drugim povedal, da je bil ves spor z Madjari le hudo nespo-razumljenje. Seveda vsakdo na Ogrskem ve, da se gre Madjarom za popolno samostojnost Ogrske, kateri pa se cesar protivi. Boj traja še dalje, seveda ta hip bolj na tihem. Cesar si ni upal stvari zaznamovati s pravo

Listek.

Nekaj Vilharjevih.

Kmet.

Ko pomlad se bliža, Svoj vrtec gradim. In orjem in sejem In trte sadim.	Ves teden se trudim, Si žulim roke, V nedeljo hladim si Glavico, srcè.
Po letu koševam Planine, dolí, In serpe bruševam, Ko žito zori.	Če nimam le preveč Na rami nadlog, Vrtim se in vriskam, Daravno sem vbog.
V jeseni gozdarim, Otavo kosim, Pšenico omlatim, Pa grozdje mestim.	Ak' peče srce me, Pa vender molčim, Ker vem, da sem rojen, Da največ trpim.
Po zimi počivam — Kmet truden je vsak — Orodje popravljam, In puham tobák.	Če kdo zaničava Težavni moj stan, Ta nima al' srca, Al' nima možgan!

Lipa.

Lipa zelenela je Tam v dišečem gaju, S cvetjem me posipala; Djal sem, da sem v raji!	Veje raztezávala K nebu je visoko, Meni pa je do srcá Segala globoko!
---	--

Tičice je miljena
V senčico vabila;
Kadar ležal sem pod njo,
Me je ohladila!

Sedaj pa je revica
Skoraj ovenela;
Cvetje, perje ljubljena
Zima je odvzela.

Spavaj, draga ljubica!
Večno ne boš spala;
Nova pomlad zelena
Novi cvet bo gnala.

Zopet bodo tičice,
Tičice presladke,
Pesnice prepevale,
Pesnice pregladke.

Pa boš zopet lipica
V senco nas vabila,
Dragim svojim serčica
Miljeno hladila!

Bratje naši se hladé
Radi v tvoji senci,
Prsi, čela in glavé
Opletáje z venci!

Pluga.

Pred hišo ležal
Je plug pri plugi;
Rijav je prvi,
Svetal je drugi.

Kakó da rija
Obeh ni snela?
Branile menda
Se pridne dela!

Planinarica.

Rožic ne bom trgala,
Da bi vence splétala;
Mirno, svôbodno, ljubo
Po planinah naj cvetó.

besedo in jo je imenoval „nesporazumljenje“. Ogrskemu državnemu zboru se predloži predlog, da se uvede splošna, jednaka volilna pravica, da pa se bo pri tem varoval narodni značaj ogrske države, t. j.: cesar je zadovoljen, da se uvede splošna, jednaka volilna pravica, vendar naj bo tako prirejena, da bo imel tisti narod na Ogrskem, ki ga je komaj polovico po številu, namreč Madjari, pretežno večino mandatov. Cesar pa zato zahteva, da se za vojaške potrebe dovolijo zvišane vsote. — V ogrski državni zbor je prišlo tudi 40 Hrvatov, ki so jih Madjari silno prijazno pozdravili. Hrvati bodo gotovo delali složno z Madjari, vendar bode prijateljstvo najbrž nehalo, če se bodo kaj zavzeli za zatiranje Slovanov na Ogrskem in če bodo zahtevali, da se preustroji nagodba Hrvatske z Ogrsko tako, da bo Hrvatom prav.

Volitve na Francoskem so sedaj končane. Vršile so se namreč še dodatno ožje volitve. Klerikalci so popolnoma poraženi. Ves čas so poprej kričali: ljudstvo bo govorilo. Da, zdaj je govorilo. Izreklo se je za delitev cerkve od države.

Prejeli smo sledeči popravek: Štev. 48/Pr. Slavnemu uredništvu „Notranjca“ v Ljubljani, Breg št. 12. Z ozirom na dopis „Iz Gorenje Vipave“ v št. 20 „Notranjca“ z dne 19. maja t. l. zahteva podpisano c. kr. okrajno glavarstvo na podlagi § 19 tiskovnega zakona

Ako bi jo trgala,
Rožica bi vmirala,
Glavico obésila,
Solnca ne bi čakala.

Tudi jaz sem rožica,
V božji vrtec vsájena;
Skrivam se zdaj tú zdaj tam,
Trgati se pa ne dám.

Rožic ne bom trgala,
Srca so nedolžnega;
Naj z menoj še vžigajo,
Mir, ljubezen, svôbodo!

Céna.

Vse, kar playa in kar léze;
Vse, kar hodi, kar letí,
Zbere se v presojevanje;
Pred-se kliče môže tri.

Meč se prvi je oglašil:
„Jaz sem gospodar svetá;
Kamor pridem, pot si gládim;
Vse pred mano trepetá!“

Govori pero modrostno:
„Tmote ne trpim nikdár;
Um človeški razsvetlujem;
Uk in znanje sta moj dár!“

z dne 17. decembra 1862 št. 6 d. z., da sprejme v prihodnjo številko „Notranjca“ sledeči uradni popravek: 1. Ni res, da je bil naznanjen javen shod 13. t. m. ob 3. uri popoldne „pri Hribu“ v Vipavi; pač pa je res, da je katoliško politično društvo v Vipavi sklicalo javen društven shod ob 1/2 4. uri popoldne (§ 14 zakona o društvih). 2. Ni res, da je otvoril shod Štefan Lapajne, glavar v Postojni; res pa je, da je shod otvoril predsednik katol. polit. društva, g. Matija Erjavec. 3. Ni res, da je stražilo uhod pet orožnikov in znotraj čuvalo red tudi pet orožnikov; res pa je, da je vsa žendarmerija, ki je bila v službi zaradi javne varnosti in miru brojila šest mož. C. kr. okr. glavarstvo v Postojni, dne 22. maja 1906. Lapajne l. r., c. kr. okrajni glavar.

Domače vesti.

Kmetska vstaja, zgodovinski roman slavnega hrvatskega romanopisca Avgusta Šenoe, začne kot avtorizovan prevod izhajati v prihodnji številki „Notranjca“. Šenoa popisuje v tem svojem delu življenje hrvatskega kmeta v XVI. stol., ki je trpel pod Turčinom in nasilstvom nečloveških gospodarjev. Strašna ljubavna žaloigra prelepe kmetske deklice Jane je povod kmetske vstaje Slovencev in Hrvatov pod vodstvom kmetskega poglavarja Matije Gubca. Osveta nasilnežem ne izostane. — S priobčenjem tega Šenoinega dela upamo, da vstrežemo vsem čitateljem — starim in mladim, ženskim in moškim. Ker bo priobčevanje v podlistku trajalo mnogo mesecev, priporočamo, da tisti, ki ne bi hoteli sami takoj čitati, hranijo vsaj izrezek listka za dolge zimske večere.

Osebna vest. C. kr. višji gozdarski komisar Konrad Rubbia, ki je bil pred kratkim premeščen iz Gorice v Ljubljano, je imenovan za deželnega gozdarskega nadzornika za Kranjsko.

Promocija. V torek, dne 22. majnika t. l. sta bila promovirana doktorjem modroslovja na dunajskem vseučilišču gg. Milan Šerko iz Cerknice in Gvidon Sajovic iz Kranja, obadva iz znanih narodnih rodbin. Čestitamo!

Baron Calice, avstroogrski poslanik v Carigradu, stopi s poletjem letos v pokoj ter se nastani ali v Gorici ali v bližnjem Št. Petru.

Za Vilharjev spomenik je zavladalo med slovenskim občinstvom dokaj živahno zanimanje. Darovi, ki so sprva le redko kapali, dohajajo sedaj v dokaj znatnem številu, vendar pa še daleko ne zadostujejo, da bi bili z njimi pokriti vsi stroški za spomenik. Rodoljubno občinstvo se torej znova nujno prosi, naj ne pozabi, kaj je dolžno spominu Vilharjevemu, in naj žrtvuje svoj obol za spomenik, ki se odkrije meseca avgusta. Preteklo nedeljo je bil komisijonalni ogled v Postojni, da se določi, na katerem prostoru se naj postavi spomenik. Kakor čujemo, se je komisija izrekla za to, naj se spomenik postavi na trgu pred šolo, kjer

je najpripravnejši in obenem najlepši prostor v vsem trgu. Poroča se nam, da nameravajo postojnska narodna društva in notranjsko narodno ženstvo prirediti tekom meseca julija v Postojni veliko ljudsko veselico v prid Vilharjevemu spomeniku. Ker priredi tudi pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani veselico na korist spomeniku, se je nadejati, da se bo s čistimi dohodki teh prireditev znatno pomnožil zaklad, ki je določen za spomenik. Pri ti priliki bodi omenjeno, da se je med ljubljanskimi društvi odločil prvi „Slavec“, da priredi veselico v prid spomeniku, med izvenljubljskimi društvi pa „Postojnski salonski orkester“. Naj bi ti dve posnemala tudi druga slovenska društva!

Za Vilharjev spomenik je darovala vrla Postojnčanka gospa Antonija Svetek, c. kr. viš. rač. svetnika soproga v Ljubljani, 10 K. — Živela! — Naj bi jo osobito posnemali vsi Notranjčani, ki so še ohranili čut za svojo ožjo domovino!

Prostovoljno gasilno društvo na Vrhniki bode dne 27. maja t. l. priredilo izvanredno častno slavnost, in sicer povodom razdelitve kolajn, katere je cesar podelil za 25 letno službovanje sledečim društvenikom: G. Karolu Mayerju, načelniku; g. Josipu Köstnerju, vodji varuhov; gosp. Antonu Igliču, namestniku vodje varuhov, in gosp. Francetu Stularju, orodjarju. Slavnostni spored: Dne 26. maja ob 8. uri zvečer bakljada in podoknica pred hišo gospoda načelnika. Dne 27. maja: 1. Ob polu 9. uri zjutraj sprejem gostov. 2. Ob 9. uri maša pri Sv. Trojici. 3. Po maši istotam dekoracija s častnimi kolajnami po načelniku Zveze kranjskih gasilnih društev — g. Franu Doberletu. 4. Po dekoraciji odhod po državni cesti v „Močilnik“, kjer bode pogoščenje gostov. 5. Ob 12. uri odhod iz „Močilnika“ skozi trg Vrhnika. 6. Ob polu 1. uri popoldne skupni obed v gostilni pri g. Jurci. 7. Ob 3. uri popoldne pričetek ljudske veselice združene s petjem, plesom in šaljivimi točkami. Vstopnina 40 v. Gasilci v društveni obleki prosti. Pri vseh točkah sodeluje sl. polnoštevilna ljubljanska društvena godba. Prijave za banket sprejema do 26. maja t. l. društveni tajnik, g. Jurca ml. Vsi podporni člani kakor tudi prijatelji društva se vljudno vabijo na udeležbo.

Tamburaško društvo „Sloga“ iz Dol. Logatca poleti v nedeljo, 27. t. m. na Rakek, kjer priredi koncert v restavraciji gosp. Domicelja. Veselica se vrši v prid skladi za Vilharjev spomenik. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50 vin. Z ozirom na namen veselice se pričakuje obilne vdeležbe in se preplačila hvaležno sprejemajo.

„Ilirski Sokol“ v Ilirski Bistrici priredi dne 22. julija, ne pa, kakor se je zadnjič javilo, dne 15. julija, veliko ljudsko veselico z javno telovadbo. Obenem priredi kegljanje za dobitke, katero se prične dne 24. t. m. (praznik Vnebohoda) ob 2. popoldne na kegljišču v hotelu „Ilirija“. Zaključek na dan veselice dne 22. julija t. l. Natančni spored se še objavi.

Slov. del. pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani priredi na binkoštno nedeljo, dne 3. junija t. l., veliko pomladansko veselico na vrtu in v areni „Narodnega doma“ v Ljubljani v korist Miroslav Vilharjevemu spomeniku. Spored: Vojaška godba. Domača godba. Promenadni koncert. Pevski koncert. Ljudska veselica. Ples. Velika črnovojniška bitka. Umetalni ogenj. Srečolov. Šaljiva pošta. Razne zabave. Natančen spored se bode dobival na dan veselice pri blagajnicah. Vstopnina 40 v za osebo, čč. društveni člani „Slavca“ in otroci do 10 let so vstopnine prosti. Vsak gost dobi pri blagajnici brezplačno eno srečko, s katero se udeleži srečkanja krasnih dobitkov. Začetek ob polu 4. uri popoldne, konec po 10. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor slov. del. pevskega društva „Slavec“. Ob neugodnem vremenu bo veselica binkoštni ponedeljek, dne 4. junija z istim sporedom.

Pivka je vsled zadnjih nalivov tako narasla, da so preplavljena skoraj vsa nižje ležeča polja in travniki v okrajih Trnje, Petelinje, Radohovaves in Selce.

Pod voz je prišel v Radohovi vasi pri Št. Petru Jernej Marinčič iz Zagorja pri Postojni, ko je peljal tramove domov. Konji so se splašili pred gromom, da je Marinčič padel pod voz, čegar kolesa so šla čezenj. Poškodbe vendar niso smrtne.

Štiri teleta v enem letu je vrgla krava Jakoba Marinčiča v Zagorju pri Postojni, in sicer dvakrat po dvoje junic, ki so vse lepe.

Toča je pobila 12. t. m. po vinogradih vasi Kot, Sodinja vas, Vavpečja vas in deloma Semič pri Črnomlju in napravila škode do 13.000 K.

Utopljenca so našli 18. t. m. v Nanoščici v bližini „Cenetovega mlina“ pri Hrašah. Ponesrečenec, ki je hotel vodo prebresti, je, kakor se sluti, približno 35 let star in bo najbrže rodом Lah. Nesreča se je pripetila pred kakimi 3 tedni.

Prosveta.

Josip Stritar, starina slovenskih pesnikov, je prišel na vabilo ljubljanskega občinskega sveta, ki ga je imenoval častnim meščanom, z Dunaja, kjer navadno biva, pretečeni teden v Ljubljano. Stritar je za Prešernom naš najzaslužnejši književnik. Letos je dovršil 70. leto. Ljubljana ga je vsprejela kakor kneza. Tri dni so proslavljali ljubeznjivega starčka. Občinski svet je sklenil imenovati dosedanje Špitalske ulice, Stritarjeve ulice, to pa zato, ker je Stritarjeva zasluga, da so Slovenci spoznali pravo važnost Prešernovo in je tedaj pokazal Stritar pot k Prešernu. In dosedanje Špitalske ulice vodijo k Prešernovemu spomeniku v Ljubljani. Iz Ljubljane je napravil Stritar izlet v Postojno.

Gosp. Josip Proházka, skladatelj in virtuozi v Ljubljani, je dobil pri konkursu razpisanem od „Češke družbe za komorno glasbo“ v Pragi za svoje novo delo „Kvartet za gosli, violo, violončelo in klavir“

2. častno nagrado 600 K. Konkursa se je udeležilo 21 čeških komponistov.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 172. vodstvena seja se je vršila dne 16. majnika 1906 ob 3. uri popoldne v družbinih prostorih „Narodnega doma“. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), Luka Svetec (namestni prvomestnik), dr. Ivan Svetina in Ivan Šubic. Svojo odsotnost sta opravičila Ivan Mnrnik in svetovalec za družbine stvari Anton Porekar. Imenovala se je druga moška učna moč za deško družbino šolo pri sv. Jakobu v Trstu. Ko so se še rešile nekatere nujne notranje zadeve in se je zagotovilo nekaj knjig kot podpora dvema ustanovljenima ljudskima knjižnicama, je zaključil prvomestnik ob 1½6. uri sejo.

„**Drava**“. Društvo pod tem imenom, ki hoče podpirati slovenske dijake iz Koroške, da bodo mogli študirati na Kranjskem, mesto v njim skrajno neprijaznih koroških nemških srednjih šolah, se je ustanovilo v Beljaku. Ljubljanski „Sokol“ priredi temu društvu na korist veliko kresno slavnost na dirkališkem prostoru v Ljubljani. Če bo delovala „Drava“, bodo kmalu prišli na Koroško mladi domačini, krepki bojevniki za zatirani slovenski narod na Koroško.

Redovne vaje za slovensko gasilstvo. Razložil Fran Barle. Cena 40 h, s poštnino 45 h (62 strani). Izšla je priročna knjižica, v kateri so podana navodila za redovne vaje gasilcev za razne prilike. S tem smo vendar prišli enkrat do enotnega slovenskega poveljevalnega jezika. Naj bi sedaj vsa gasilna društva dosledno uvedla v knjižici navedene in razložene izraze. Knjižica je prav izvrstno in vestno sestavljena. Z njo je podan končni korak do ponarodenja slovenskih gasilnih društev. Edino to nam ne ugaja, da sta „Gasilec“ in ž njim tudi pričujoča knjižica tiskana v nemški tiskarni. Sicer pa knjižico toplo priporočamo!

Narodno gospodarstvo.

Komisija za pogozdovanje Krasa. V pondeljek se je podalo osem članov komisije za pogozdovanje Krasa, na čelu jim dvorni svetnik grof Attems, v Komen, da si ogleda gozdne nasade v komenskem okraju. Komisija je bila v Komnu vsprejeta na slovesen način. Pričakovalo jo je komensko starešinstvo. Komen je bil ta dan praznično opravljen. Vihrale so zastave in streljalo se je iz možnarjev. Komisija, ki si je ogledala nekatere nasade, se je prepričala o lepem napredovanju pogozdovanja v tem okraju.

Pri „Jadranski banki“ v Trstu se je podpisalo 2.400.000 kron. 5% ruskega državnega posojila iz leta 1906, in sicer večinoma v 6 do 12 mesecev vezanih kosih.

Varčnost. Najbolj varčni so Danci, kjer ima vsak drugi prebivalec, t. j. 50% prihranke; najmanj štedijo Rusi, šele vsak trideseti ima prihranke (3%). Na Ruskem imajo prebivalci povprečno 16 K prihrankov, na Danskem 302 K. Po Dancih pridejo takoj Nemci,

potem Švedi, Belgijci, Holandci, Francozi, Avstrijanci, Lahi. Na Avstrijskem največ štedijo Čehi, najmanj Madjari.

Kako postanejo strupene gobe neškodljive?

Kadar pride čas, da vzrastejo iz vlažnih gozdnih tal gobe, se vsako leto v časnikih povračajo poročila, da se je kdo ponesrečil z uživanjem strupenih gob. Ob takih prilikah ne manjka opominov, dobrih svetov, priporočanja protistrupov in navadno tudi migljajev, naj šola bolje skrbi za poznavanje gob. A vse to ne zadostuje, ker mnogokrat so strupene gobe tako podobne užitnim, da premotijo nabiralca in posledica uživanja je lahko smrt. In vendar poznamo jako priprosto sredstvo, s katerim preprečimo nevarnost, ki nam preti od strupenih gob; to sredstvo obstaja v tem, da se odlije prva voda, v kateri smo gobe kuhali. Gotovo si mislijo oni, ki gobe radi jedo, da tako ravnanje kvari okus in vonj gob, a je ravno nasprotno, okus in vonj, ki je lasten gobam, postane še občutnejši, ker se gobe temeljito očistijo in izgube duh po plesnobi, ki ga opažamo na nekaterih. Marsikateri se boji uživati gobe, kar je vsekakor obžalovati, ker so jako tečne. Kdor ravna z njimi tako, kot je tu opisano, jih brez skrbi lahko uživa, ker je vsaka nevarnost izključena. V nekaterih deželah že davno poznajo to sredstvo, ter se nič ne bojé pred gobami. Gobe naj bi radi svoje tečnosti, redilne vrednosti, dobrega okusa, pa tudi ker niso drage, postale splošno razširjeno živilo med ljudstvom.

Polže preženemo z mladih rastlin, ako te potresamo s pepelom od drv. Ko dež pepel odpere, je treba zopet potresati. S salate se polži uspešno preganjajo s čilskim solitrom. Treba ga je v ta namen mešati z rahlo prstjo, da se sol ne nabere v kepe.

Zarjavelo železo, posebno na plotih in vratih moremo dobro in trajno pobarvati le, če smo preje odstranili rjo. Oddrgniti moramo rjo z jekleno krtačo. To je pa dolgotrajno delo, katero si olajšamo s pomočjo petroleja. Če barvamo z bolj temno barvo, je dobro pri-dejati grafita.

Žuželko v ušesih. Najbolj praktičen in najmanj nevaren način, da spravimo iz ušesa mušico, bolho je ta-le: Glavo položimo na mizo tako, da je uho z mušico zgoraj. Potem ulijemo počasi mlačno vodo v uho, in čakamo mirno, da se prikaže žival na površju, kar se zgodi v par minutah. Nekateri menijo, da pride žuželka celo v možgane, vendar to mnenje ni pravo, ker je poleg bobna še trdna kost, ki onemogoči, da bi se kaj takega zgodilo.

Kunice imajo mnogokrat več mladičev kakor jih morejo vzrediti. Iz tega sledi, da ostanejo mladiči slabiči. V takih slučajih je svetovati, najslabše živali — pozna se jih po zgubani koži — takoj umoriti, tako da ostane kunici le kakih 6 do 8 mladičev.

Na novo vsajena drevesca ni dobro privezati preveč trdo na kol. Tla pod drevescem se še niso vlegla, drevesce še nima stalnega mesta. Ko se drevesce

vsadi, ga je treba prav nalahko privezati in če le mogoče vrh debla. Še le, ko se zemlja vleže, se drevesce pritrdi bolj močno.

Nekaj besedi o razkužilih.

Učenjaki raziskujejo vsakojake stvari. Človek pa izrablja njihove pridobitve v ta namen, da si olajšuje življenje. Med tem, ko so se včasih učeni možje pečali le bolj s stvarmi, ki z življenjem nimajo veliko opraviti, vidimo, da se danes kaj posebno naglo razvija ona znanost, ki ima služiti praktičnim potrebam življenja. Tehnika in medicina sta polji, ki se najbolj pridno obdelavati, in ni je hiše ali hišice, kjer bi se ne moglo od tod kaj porabiti. Namenili smo se, da opozorimo rojake na razkužila, ki so sad zdravniških in tehniških raziskavanj, in o katerih je skoraj neobodno potrebno, da se danes kaj ve.

Razkužila so — kakor ime pove — sredstva, s kojih pomočjo se razkužuje, to je: uničuje kužne bolezni. Predno govorimo o razkužilih, odgovoriti si moramo na vprašanje: Kaj so kužne bolezni in kaj so njihovi provzročitelji?

Šele najnovejši čas so zdravniki dognali, da je iskati vzrok malone vseh bolezni v glivicah ali bakterijah. To so mala bitja, katera vidimo le pod povečalnim steklom, ki jih velikrat, tudi par tisočkrat poveča in ki se rada vgnezdijo v človeku ali živalih ter navadno povzročajo bolezni. Najbolj nevarne in škodljive so one glivice, ki so vzrok kužnih bolezni, bodisi človeških, bodisi živalskih. So pa še druge vrste glivic, ki sploh ne povzročajo nobenih bolezni, ali pa vsaj ne tako hudih. Kakor hitro so zdravniki dognali, kakšna je ona glivica, ki povzroča to ali ono bolezen, so skušali za vsako posebej iskati sredstev, s pomočjo kojih bi jih lahko zamorili. Na ta način so nam iznašli celo vrsto razkužil, ki imajo sicer vsa isti namen — razkuževati — ki pa vendar tako različno delujejo, kot so različne vrste bolezni.

Karbolova kislina, lizol, kreolin, formalin, kreosot, sublimat so nam bolj ali manj tuja imena modernih razkužil. Skoraj vsakemu znano vapno, galun, modra galica pa so razkužila, ki tudi spadajo v to vrsto, četudi zaostajajo daleč za prvimi. (Dalje prih.)

Po svetu.

Buffalo-Bill — veliki amerikanski cirkus, ki je priredil 16. t. m. dve predstavi v Ljubljani, šteje 500 lastnih konj in 800 uslužbencev. Obeh predstav se je udeležilo po kakih 9000 oseb. Prevoznih troškov je plačal cirkus za vožnjo iz Trsta v Ljubljano 9306 K, iz Ljubljane v Zagreb pa 9000 K.

En milijon in tristotisoč sardel so vjeli pretekli teden ribiči v Gradežu.

V Sešljanu na Primorskem so razstrelili pretekli teden veliko mino, v katero so vložili 12.500 kg smod-

nika in 2300 kg dinamita. Razstreljenega je bilo okoli 200.000 tonelat materijala, ki ga uporabijo za zasipanje morja v novi luki pri sv. Andreju v Trstu.

Po zadnjem štetju je rogate živine v Rusiji 30 milijonov, Nemčiji 18, Franciji 14,5, Avstro-Ogrski 14, Italiji 5. Ovac je v Rusiji 70, Franciji 20, Avstro-Ogrski 12, Nemčiji 11, Italiji 7 milijonov. — Svinj je v Nemčiji 14, Avstro-Ogrski 10,5, Rusiji 10, Franciji 7,5, Italiji 1,8 milijonov. — Konj pa je v Rusiji 20, Avstro-Ogrski 4, Nemčiji 4, Franciji 2,9 in Italiji 0,7 milijonov.

Strašna nesreča se je primerila v Motovunu v Istri. Ondotni posestnik Luka Midorf je gnal na večer svojo mlado in plašljivo kravo napajat. Pri tem si je ovil konopec, na katerem je bila krava privezana, okoli roke. Naenkrat se je krava splasila in je vlekla nesrečnega gospodarja za seboj po ostrem kamenju, da se mu je obelila vsa koža z glave in je vsled tega v strašnih mukah umrl. Njegova smrt bodi opomin vsem, ki imajo opravka s takimi stvarmi.

Razširjenost čebelarstva. Na Grškem imajo 30.000 panjev, ki dajo pol milijona kilogramov medu na leto, na Danskem 100.000 panjev, na Ruskem 110.000, v Belgiji 200.000, na Nizozemskem 240.000, na Nemškem 1.420.000, ki dajo 20 milijonov kilogramov medu. Največ panjev ima Avstro-ogrski, ki pridela 21 milijonov kilogramov medu. Med avstrijskimi narodi so tudi v tem pogledu na prvem mestu Čehi, ki imajo mnogo čebelarskih časopisov in 72 čebelarskih društev.

Kako farbajo mestne ljudi? Neki človek, ki mu je bilo treba denarja, je inseriral v časopisih: „Najzanesljivejše sredstvo, s kojim si more vsakdo podaljšati življenje, pošljem za dve kroni. Vsakemu, ki dokaže, da moje zdravilo ne pomaga, plačam stokrat več“. Na ta inserat so „padali ljudje noter“, da je bilo veselje in kmalu tudi denarja dovolj. Prebrisani mož je dal na papirček natisniti in kot tiskovino razposlal sledeči svet: „Vstani vsak dan eno uro prej, nego običajno! V spanju itak prav za prav človek ne živi. Če tedaj vstanete vsak dan uro prej, pridobite na leto 365 ur, v 10 letih že pol leta. Za toliko bo Vaše življenje daljše“.

Čudna oporoka. Grof Pembroke, ki je bil velik čudak, je v svoji oporoki določil med drugim tudi sledeče: Torej zapuščam lordu Say-u — nič. Prepričan sem, da bo to prepustil ubožcem. Polkovniku Cromwellu zapuščam dobro besedo, ker mu v življenju nisem nobene privoščil. Tomažu May-u zapuščam 5 šilingov. Kdor je bral njegovo zgodovino angleškega parlamenta, ve, da mu 5 šilingov preveč zapuščam.

Sila Slovanstva. Slovanov je 147—150 milijonov, in sicer je Rusov v evropski in azijski Rusiji 91 milijonov, v Avstro-Ogrski 3.805.000, v Ameriki 300.000, drugod 60.000, skupaj 95.300.000. Poljakov je na Ruskem 9.500.000, v Avstriji 4.259.000, na Nemškem 3.450.000, v Ameriki 1.500.000, drugod 55.000, skupaj 19.125.000. — Čehov je v Avstriji 5.956.000, na Ogrskem

(Slovaki) 2,019.641, v Ameriki 500.000, drugod 50.000, skupaj 9,500.000. Lužiških Srbov je na Nemškem 156.000. Srbohrvatov je v Avstriji 711.000. Na Ogrskem in Hrvaškem 2,731.000, v Bosni 1,700.000, v Črni Gori 215.000, na Srbskem 2,250.000, na Turškem 250.000, v Ameriki 250.000, skupaj 8,210.000. Bolgarov je skupno 4,850.000. Slovencev pa v Avstriji (po štetvi z leta 1900) 1,193.000, v Italiji 40.000, v Ameriki 100.000, drugod 20.000, skupaj 1,450.000.

Sežiganje mrličev je že precej razširjeno na Angleškem. Prošlo leto se je spepelilo v Angliji 600 mrličev.

Najhitrejše živali. Če bi se vsi čveteronožci naše zemlje zbrali, da prirede dirko, bi prvo nagrado dobila gazela, kajti ta lepa žival more preteči (seveda ne dolgo časa) v sekundi 27 metrov. Potem bi prišel konj, seveda tak, ki je prav za dirkanje dresiran, ki zmore 25,3 m v sekundi, za njim najhitrejši pes, tako zvani „ruski volk“, ki preleti tudi 25 m v sekundi. Za dirkanje odgojeni angleški psi prehite 18—23 m v sekundi. Zajec more leteti v minuti 1200 do 1300 m, navadno se mu pripisuje le 400 m. Volk prebeži v minuti največ 70 m; kar se pa tiče vstrajnosti, je prvi. V eni noči premeri volk 80—100 km.

Kače našle gorak vrelec. Francoski učenjak Madeuf je iskal kače, ker je rabil strup za znanstveno raziskavanje. V goratih krajinah Auvergne, kjer jih je zasledoval, se nahaja mnogo kač, a čudil se je učenjak, da jih je bilo največ na primeroma malem ozemlju in to vedno na istem mestu. Posebno po zimi in ob slabem vremenu je našel na tem kraju na stotine kač. Čudno je bilo to tembolj, ker je bil prostor pust in ni ležal na solncu. Kar najdejo delavci, ki so napravljali v tem kraju železnico, pod tem prostorom vrelec, čigar toplota je bila 47° in ki je ogreval zemljo do površja. Tako je bila uganka rešena.

Za kratek čas.

Nerazumljivo. — Gost: Jaz ne morem več ostati v vašem hotelu, v sobi poleg moje vsako noč joka otrok, tega ne morem prenesti. — Hotelir: Meni je nerazumljivo, da se pritožujete. Stariši tega otroka imajo malega kričača celo v svoji sobi, a se še niso nikdar pritožili.

Nikdar v zadregi. — Krošnjar: Kupite za bojček smodk gospod, zadnji je, druge sem že vse prodal. — Gospod: Hvala! Ne bom kupil, ker se hočem kajenja popolnoma odvaditi. — Krošnjar: Brez skrbi kupite, to je najboljšo sredstvo, gospod.

Slabo razumel. — Gostilničar: Ali se je bolezen vašega strica res tako poslabšala, gospod oskrbnik, da se je treba bati najhujšega? — Oskrbnik: Da, na vse sem pripravljen. — Gostilničar: Tako, jaz sem mislil, da podedujete samo polovico.

O društvenih priredbah.

Neko društvo je stavilo do našega uredništva v naslednjem pod 1. do 4. navedena vprašanja. Ker bodo pa odgovori na nje gotovo tudi drugim društvom v hasek, podamo na stavljena vprašanja javen odgovor.

1. Kakšne pravice imajo županstva do društev, ter kakšne dolžnosti imajo društva do županstev?

Odgovor: Županstva občin, ki nimajo lastnega statuta in, ki vsled tega ne opravljajo poslov političnih oblasti prve inštanice (okr. glavarstev), nimajo do društev nikakih pravic in obratno.

Nasprotno pa imajo županstva občin z lastnim statutom, ki vsled tega opravljajo posle političnih oblasti prve inštanice, iste pravice do društev, kakor sicer okrajna glavarstva, a društva imajo do njih iste dolžnosti, kakor sicer napram okrajnim glavarstvom.

2. a) Ali morajo društva svoje veselice naznaniti razun okr. glavarstvu tudi županstvu?

Odgovor: Ne. Ali okrajnemu glavarstvu ali pa v občinah z lastnim statutom magistratu.

b) Ali mora društvo ki priredi pri svoji veselici tudi ples, ali pa samo plesno veselico, izposlovati pri županstvu plesno dovolilo ter mora društvo tudi vplačati občinsko plesno pristojbino kakor kak zasebnik?

Odgovor: Za vsako plesno veselico z godbo katera ima javen značaj, je treba izposlovati pri pristojnem županstvu plesno dovolilo (licenco) in mora društvo ravno tako kakor kak zasebnik vplačati predpisano pristojbino.

c) Mora-li biti prošnja za tako plesno dovolilo, oziroma plesno dovolilo samo kolekovano?

Odgovor: Prošnjo, bodisi pismeno ali protokolarno podano, kakor tudi plesno dovolilo je kolekovati s kolekom po 2 kroni.

3. Koliko sme znašati občinska plesna pristojbina?

Odgovor: Plesna pristojbina sme znašati od vsakega moža-godca po 20 do 40 vinarjev.

Visokost te pristojbine določi v označenih mejah občinski odbor.

4. Ali morajo društva brez razločka vsako svojo veselico naznaniti okrajnemu glavarstvu?

Odgovor: Onim društvom, ki prirejajo — v smislu svojih pravil in le za društvenike — družabne sestanke — z namenom, da se na njih bere ali predava, bodisi predavanje ali čtivo znanstvene ali razveseljujoče vsebine, ali, da se na njih daje udom priliko vdeleževati se dovoljenih iger ali godbenih produkcij ali plesnih veselic — ni potrebno teh sestankov prijavljati okrajnim glavarstvom. Ako pa imajo ti sestanki javen značaj ter se jih lahko tudi nečlani društva udeležujejo se morajo prijaviti v zmislu pod 2. in 3. razjasnjenih določil.

Darovi za Vilharjev spomenik.

Gospica Alojzija Kraigher v Postojni nabrala pri raznih prilikah 18 K; gospice Julka Smolč, in Mici Meze v Dol. Logatcu nabrale pri tamošnjih rodoljubih 55 K. Srčna hvala. Naj bi našle obilo posnemalk.

Odbor za Vilharjev spomenik.

Poslano.*)

Izjava.

Pravzaprav bi mi ne bilo potrebno, da odgovarjam na neutemeljeno vest prijavljeno v „Notranjcu“, z dne 19. majnika 1906 stran 209. med domačimi vestmi iz Št. Petra. V tej notici se mi namreč predbaciva, da odiram sedaj, ker sem edini mesar v Št. Petru odjemalce, oziroma, da hočem ta čas, v katerem nimam konkurenta — v svoj prid in v škodo mojih odjemalcev — izkoristiti.

Tako očitane sem primoran kar najodločneje zavrniti! — Cena za katero prodajam jaz meso, odgovarja le današnji draginji. — Živina pa je dandanes tako draga, da sploh ni mogoče prodajati ceneje, kakor prodajam jaz, in lahko trdim, da prodaja vsak drug mesar dražje od mene.

Toliko v pojasnilo oziroma opravičbo napram mojim odjemalcem.

Naslednje vrstice pa naj veljajo onemu, ki je pisal zgoraj navedeno notico.

Tega gospoda vabim najvljudneje, da se zglesi v moji prodajalnici, katero sem prevzel od Matije Gam, ter da se izjavi, da hoče isto prevzeti. Naj jo prevzame in naj mi bo konkurent! Saj ne maram, da sem sam na trgu mesar.

Hočemo videti po čem, da bo prodajal g. dopisnik meso! Mari misli g. dopisnik, da so voli in majnikovi hrošči eno in isto? Naj poskusi g. dopisnik, naj razseka vola in gledal bo, kje dobi svoj denar nazaj. Predbaccivanje in napadanje, to je lahko opravilo, resnično kaj storiti, je pa težko.

Ko pridem h kmetu, da kupim od njega živino, moram biti prepričan, da je žival že desetkrat preteh-tana in tej teži primerno visoko se stavi meni kupna cena. Ako bi plačal to ceno, sem lahko preverjen, da sem se pustil odreti na meh.

Govoriti je lahko a — delati in kaj storiti — ne tako.

Saj nisem hotel te prodajalne prevzeti! Zakaj jo ni prevzela hranilnica v Št. Petru — saj sem dovolj časa čakal z odločitvijo. Saj nisem hrepenel po tem, da bom sam — brez konkurence. In naj bi bil kdorkoli prevzel to trgovino — mene bi to ne bilo vznemirilo.

Za prihodnost pa se kar najodločneje zavarujem proti takim napadom ter opozarjam g. dopisnika, da je to moja prva in zadnja beseda v tej zadevi, ter da se ne bom spuščal v nadaljno polemiko.

Kar se pa tiče vozov, ki naj služijo udobnosti tujcev, in dobička pri njih, bi pa svetoval g. dopisniku, da si omisli i sam tak voz. Naj se prepriča, koliko dobička da bo imel od takih vozov.

Fran Zaplata,
mesarski mojster.

V Št. Petru na Krasu, 21. majnika 1906.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Loterijske številke.

Dunaj, 19. maja	2	87	27	33	1
Brno, 23. maja	50	80	23	71	74

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

Sirar, samec z večletno prakso išče službe. Več pove upravnishvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg št. 12.

Slikarskega učenca sprejme Josip Inocente, slikarski mojster v Postojni.

Wolfov slovensko - nemški in nemško - slovenski slovar, vezan in dobro ohranjen se kupi takoj. Kdo? pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg šte. 12.

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos Dekleva v Postojni.

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele.** 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus, lekarnar v Vipavi.**

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem. Leonh. Del-Linz, načelnik.

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti kurjim očesom, debeli koži, bradavicam itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi.

Aparat za proizvodnjo plina za 14 m³, h kateremu spadati 2 peči, 16 svetilk, 7 kandelabrov in več drugih stvari, ki se rabijo pri plinovi razsvetljavi, je po nizki ceni na prodaj. Več o tem pove Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.

Parni kotel preskušen za 7 atmosfer pritiska. Poleg kotla je tudi črpalnica in 500 kg starega železa ceno na prodaj, kakor tudi 2000 steklenic (butelk). Več o tem pove Jože Šibenik, ključavničarski mojster z Postojni.

Žitočistilnik še dobro ohranjen in ena **kopirna stiskalnica** za urade se ceno proda. Več o tem pove Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.

Vreče od hmelja po 4 K komad ima naprodaj A. Thoraus, pivar v Senožečah, Notranjsko.

Trgovska pomočnica, z najboljšimi spričevali, stara 22 let, išče druge službe. Kdo? pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg šte. 22.

Hrastova debela od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri g. Ivan Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.

Učenec ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine več in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na J. Razboršek, Smartno pri Litiji.

Izvrsten sir, prve, druge in tretje vrste ima na prodaj Ivan Vidmar, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Izurjen strojni kurjač usposobljen za to delo išče službe, nastopi lahko takoj. Natančneje o tem pove Matevž Milharčič v Postojni.

Notranjci, rabite narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

Svetovnoznana postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoldne in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Notranjci, berite, širite in naročajte
„Notranjca“!

MAKS ŠEBER

v Postojni.

Akcidenčna tiskarna.

Knjigoveznica.

Fotografični atelije.

~ ~ ~

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska vodstva, posojilnice, mlekarne zadruge itd.

Izvršuje se po naročilu vsa druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k veselicam in občnim zborom, programe, naznanila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice, trgovska naznanila itd. itd.

Zahtevajte cenike zastonj
in poštne prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

— — —

U r a r

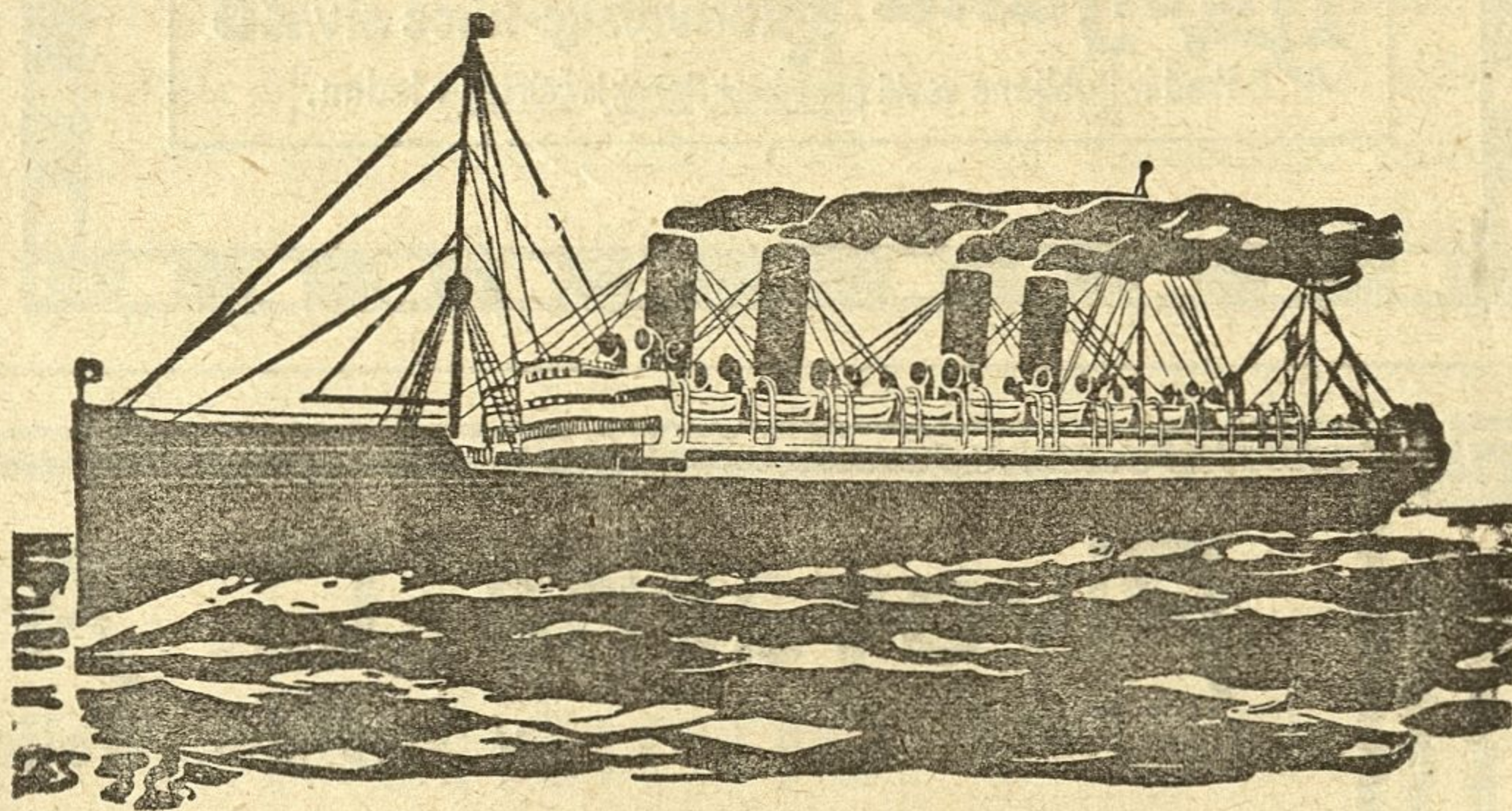
in trgovec zlatnine in srebernine,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

POZOR!

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNÄ v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU
KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

LJUBLJANA **JOSIP KORDIN** LJUBLJANA
Pred Škofijo 3

priporoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: rafijevo ličje, travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

Hamburg Amerika Linie

Vožnja traja
dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje
je in ostane
z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24,000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25,000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:

Fr. Seunig,
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● zobozdravnik ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zob.
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zob.
se v konces. ateljeju

O. SEYDL

izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavorski način varjeno pivo

_____ v prid družbe sv. Cirila in Metoda. _____

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

➡ obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 % ➡

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

_____ Daje posojila po 6 % _____

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.